

Додаток до
рішення Слов'янської міської ради
від _____ № _____

СЛОВ'ЯНСЬКА МІСЬКА РАДА

ПРОГРАМА **забезпечення діяльності** **і розвитку** **Регіонального ландшафтного** **парку «Слов'янський курорт»** **на 2021 – 2023 роки**

ЗМІСТ

		Стор
	ПАСПОРТ ПРОГРАМИ	
I.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	
II.	ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА	
III.	МЕТА ПРОГРАМИ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ	
IV.	ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ	
V.	СТРАТЕГІЯ СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ	
VI.	ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ	
VII.	ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	
VIII.	КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	
IX.	МОНІТОРИНГ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	
	ДОДАТКИ:	
1	Завдання і заходи щодо реалізації Програми забезпечення діяльності і розвитку Регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт» на 2021 – 2023 роки.	
2	Показники результативності Програми	
3	План меж РЛП «Слов'янський курорт»	
4	Схема функціонального зонування території РЛП «Слов'янський курорт»	

ПАСПОРТ

ПРОГРАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ І РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КУРОРТ» НА 2021 – 2023 РОКИ

1	Ініціатор розроблення Програми:	Відділ екології та природних ресурсів Слов'янської міської ради
2	Дата, номер документа про затвердження Програми:	Рішення міської ради від _____ № _____
3	Розробник Програми	Відділ екології та природних ресурсів Слов'янської міської ради
4	Виконавці та учасники Програми	Управління житлово-комунального господарства Слов'янської міської ради, Адміністрація Регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт», землевласники, землекористувачі
5	Термін реалізації Програми:	2021 – 2023 роки
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Програма фінансується за рахунок коштів міського бюджету, в т. ч. коштів міського фонду ОНПС, власних надходжень регіонального ландшафтного парку від послуг, що згідно законодавства можуть надаватись бюджетними установами природно - заповідного фонду, інших джерел
7	Прогнозні обсяги фінансування Програми	Загальний обсяг фінансування становить 11409,60 тис. грн, в тому числі: - у 2021 році - 3325,00 тис.грн, - у 2022 році – 3938,10 тис грн., - у 2023 році - 4146,50 тис.грн

КЕРІВНИК ПРОГРАМИ

Заступник міського голови _____ А.В. Секлецов
М.П.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма забезпечення діяльності і розвитку Регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт» на 2021 – 2023 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про тваринний світ», Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про екологічну мережу України», Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2006 № 70-р «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку заповідної справи на період до 2020 року», Регіональної програми формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки, затвердженою розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 19.03.2019 № 300/5-19.

Регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт» (далі - РЛП) створено рішенням Донецької обласної ради № 4 / 31-773 від 23.12.2005 р на території міста Слов'янська та передано у відання Слов'янській міській раді у 2009 році на підставі рішення Донецької обласної ради № 5/24-771 від 24.09.2009р. РЛП створено без вилучення земельних ділянок у землекористувачів.

Парк є об'єктом природно - заповідного фонду України, бюджетною, неприбутковою, природоохоронною рекреаційною установою місцевого значення та охороняється як національне надбання. Регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт» є юридичною особою.

Загальна площа РЛП становить 431,3 га, до складу якого на теперішній час входять землі 31 власника чи землекористувача, з яких найбільшими є землі Слов'янської міської ради - 209,92га, землі ДП СКРЦ «Слов'янський курорт» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» - 152,95га та землі ДП «Слов'янський лісгосп» - 31,3га.

До складу земель РЛП входять наступні об'єкти природно-заповідного фонду:

- озеро Репне загальною площею 32,0га, у т. ч. 16,0 га прибережно-захисної смуги, яке згідно Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 р. № 780-р оголошено пам'яткою природи загальнодержавного значення і взято під охорону держави;
- озеро Сліпне площею 30,0 га, яке згідно Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 р. № 780-р оголошено пам'яткою природи загальнодержавного значення і взято під охорону держави.

Постановою КМУ № 1499 від 11.12.1996 р. зазначені озера віднесені до категорії лікувальних.

- орнітологічний заказник місцевого значення «Приозерний» площею 79,5 га, створений рішенням Донецької обласної ради від 06.12.2001р № 3/22-551 і взятий під охорону Слов'янською міською радою.

РЛП має вагомий рекреаційний потенціал. Значна частина його території покрита зеленими насадженнями - площа лісопаркової зони складає 133,82 га. У

парку зібрана велика колекція різноманітної деревної й чагарникової рослинності, понад 117 порід.

Парк Слов'янського курорту, що входить до складу РЛП, є пам'ятником архітектури, історії і культури середини XIX століття. Обстеження парку і паспорт пам'ятника історії і культури виконані ЗАТ "Харківреставрація" в 1998 році.

Парк є композиційним ядром великого загальнокурортного парку. Об'єкт має квадратний план з розмірами 300 x 300 м. Основу композиції складають вісім алей, що розходяться із загального центру під кутом 45 градусів по відношенню один до одного. Від первинних посадок збереглися тільки довговічні породи, серед яких виділяються береза, сосна, тополя.

Крім того, на території Слов'янського курорту є будівля БФТЛ, яка увійшла в список пам'яток архітектури місцевого значення.

Відповідно до переліку пам'яток культурної спадщини (пам'яток археології) в межах території регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт» розташовані 3 археологічні об'єкти – кургани доби бронзи.

Ліси, які включені до складу РЛП «Слов'янський курорт», відповідно до Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затвердженого постановою КМУ від 16.05.2007 р №733, віднесені до 1 категорії лісів і належать до лісів природо - охоронного, наукового та історико-культурного призначення.

Значну лікувальну цінність мають гідроресурси – мінеральні води Західно - Слов'янського родовища, Слов'янського родовища хлоридно-натрієвих розсолів і лікувальні грязі Слов'янських озер.

Важливе значення мають кліматичні ресурси, особливо такі як повітряне середовище. Для класифікації кліматичних факторів істотне значення має виявлення ступеня впливу клімату на організм людини, якій суттєво впливає на туристично-рекреаційну діяльність.

Законом України від 19 квітня 2011 року № 3245-VI природні території міста Слов'янська оголошені курортом державного значення «Слов'янськ».

II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА.

Основні проблеми розвитку заповідної справи на території Слов'янської міської ради, як і в Україні загалом, пов'язані перш за все із недосконалістю системи управління у цій сфері, низьким рівнем бюджетного фінансування, матеріально - технічного забезпечення, недостатнім розвитком спеціальних наукових досліджень, слабкою правовою відповідальністю за порушення режиму природно - заповідних територій. За сучасних умов переходу на переважно ринкові відносини господарювання, зміни форм власності на землю, становище ще більш ускладнюється.

Діяльність природоохоронного об'єкту упродовж року забезпечує відповідно до затвердженого Положення спеціальна адміністрація РЛП «Слов'янський курорт»,

яка створена Слов'янською міською радою згідно п. 4.2. рішення Донецької обласної ради від 23.12.2005 року № 4/31-773. До структури адміністрації РЛП входять: відділ служби державної охорони ПЗФ і відділ рекреації та екологічної освіти.

Утримання РЛП здійснюється за рахунок коштів загального фонду міського бюджету.

РЛП не має власного приміщення і знаходиться на теперішній час в орендованій будівлі ДП ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» «Санаторно-курортний реабілітаційний центр «Слов'янський курорт», що не дає змоги для проведення науково-дослідних робіт, пропаганди природоохоронних знань, створення експозиції, виставок, музею природи та несе додаткове фінансове навантаження з бюджету на сплату оренди приміщення.

Забезпечення охорони від порушень природоохоронного режиму РЛП «Слов'янський курорт»» покладається на службу державної охорони, яка має статус правоохоронного органу. Очолює службу державної охорони керівник РЛП.

Інспектори забезпечують дотримання режиму охорони території парку, здійснюють контроль за використанням природних ресурсів, попереджає і припиняє факти браконьєрського полювання, пошкодження лісових насаджень внаслідок незаконних рубок, вживає необхідних заходів у разі виникнення пожеж, підтримує в належному стані межові знаки та аншлаги, проводить роботу щодо запобігання надзвичайних ситуацій.

Посадові особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України під час виконання службових обов'язків мають право на носіння форми встановленого зразка, табельної зброї та інших спеціальних засобів відповідно до законодавства України.

Однак, на теперішній час, охорона території ландшафтного парку здійснюється двома інспекторами, що явно недостатньо для обстеження площі більш 400га та оперативного прийняття заходів щодо виявлення та затримання порушників заповідного режиму.

Головними завданнями рекреаційної діяльності РЛП є організація вільного часу, відпочинку і оздоровлення, задоволення культурних запитів відвідувачів парку, створення умов для відновлення фізичних, духовних сил, спілкування людей у сфері дозвілля, тощо.

На теперішній час, створення першого комунального об'єкту рекреації – рекреаційно-оздоровчої зони «Біля солоних озер» на озері «Вейсове» дозволило організувати безоплатний пляж, спортивні, ігрові зони, зони короткочасного відпочинку, відповідну інфраструктуру. Балансоутримувачем даного об'єкту є регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт». Кошти РЛП, які будуть отримані від рекреаційної чи туристсько-екскурсійної діяльності в межах заповідної території, є їх власними коштами.

Але, рекреаційну діяльність РЛП, яка пов'язана із створенням сучасних умов для організації екологічного туризму, відпочинку населення в природних умовах і надання платних послуг, дозволених бюджетним установам природно-заповідного фонду необхідно розширювати згідно Перспективного плану розвитку РЛП,

включеного до Проекту організації його території. Залишається не вирішеним питання відведення земельної ділянки в постійне користування регіональному ландшафтному парку «Слов'янський курорт» по вул. Героїв Труда для організації рекреаційної зони. Відсутні і детальні плани територій земельних ділянок для подальшої організації на них рекреаційної діяльності.

Поставлені перед адміністрацією парку основні та оперативні завдання потребують активізації наукових досліджень на базі заповідних території та певного розширення власного наукового потенціалу щодо проведення актуальних для РЛП «Слов'янський курорт» досліджень: інвентаризація флори і фауни парку, лісових екосистем, вплив рекреаційної діяльності на його природні об'єкти та процеси тощо, спостереження моніторингового характеру і т.д.

Станом на момент розробки Програми у складі адміністрації парку науковий відділ відсутній.

Існують і проблемні питання, котрі необхідно поступово вирішувати спільними зусиллями. Деякі суб'єкти господарювання, а саме, ДП СКРЦ «Слов'янський курорт», ДП «Слов'янський лісгосп» до теперішнього часу не підтвердили свої межі землекористування.

В період скрутного фінансового стану ДП СКРЦ «Слов'янський курорт» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», територія лісопаркової зони та частина паркової зони знаходять в занедбаному стані. Напівзруйновані приміщення і будівлі, розриті комунікації, власником майна не приводяться у відповідний стан. Також, в аварійному стані знаходиться каналізаційний колектор ДП СКРЦ «Слов'янський курорт», який проходить по території орнітологічного заказника. Аварійні ситуації на колекторі приводять до забруднення заповідної території і р. Колонтаївка.

Протягом року адміністрацією РЛП проводяться спеціальні заходи, спрямовані на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів та об'єктів ПЗФ: встановлення шлагбаумів, землевпорядні роботи з обмеженням проїзду, протипожежних розривів, встановлення державних знаків та аншлагів щодо розташування заповідного об'єкту та інше. Враховуючи збільшення кількості відпочиваючих у літній період, такі заходи необхідно проводити регулярно.

Проводяться профілактичні та відновлювальні заходи щодо підтримання та збільшення чисельності птахів в місцях розташування колоній на території сезонного орнітологічного заказника «Приозерний». Згідно функціонального зонування, територія заказника є заповідною зоною. Рішенням міської ради від 24.06.2020 № 113-XXXIV-7, РЛП «Слов'янський курорт» надано дозвіл на виділення 79,5 га заказника в постійне користування. Проект землеустрою знаходиться в розробці.

Також, необхідно підвищити роботу з формування екологічної свідомості та обізнаності серед місцевого населення, залучення його до питань управління та збереження природно - заповідних територій.

У зв'язку з обмеженим фінансуванням, залишається на низькому рівні рекламно - просвітницька діяльність парку, популяризація питань заповідання

шляхом видання поліграфічної продукції, відеофільму, книги про природу нашого краю.

Крім того, існуюча система фінансування РЛП потребує удосконалення, так як не дозволяє своєчасно і в повному обсязі виконувати необхідні природоохоронні заходи і здійснювати поточні витрати.

Протягом 2019 -2020 років на території РЛП здійснювалося виконання заходів Програми перспективного розвитку регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт», яка була затверджена рішенням міської ради від 20.02.2019р № 32 - LX- 7. Заходи Програми реалізовані на суму 4472,1 тис. грн, що складає 55,8% від запланованого, так як фінансове забезпечення заходів парку, які направлені саме на його розвиток здійснюється не в повній мірі - виходячи з можливостей міського бюджету.

ІІІ. МЕТА ПРОГРАМИ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Головною метою Програми є забезпечення ефективного функціонування та сталого розвитку регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт», що сприятиме збереженню біологічного та ландшафтного різноманіття, відтворенню природних комплексів та об'єктів, близького до притаманного їм природного стану, створенню належних умов для організованого відпочинку населення та організації туризму в природних умовах.

Головними завданнями Програми є:

- збереження біорізноманіття нашого краю;
- охорона рідкісних видів флори і фауни, занесених до Червоної книги України;
- створення умов для забезпечення збереження, охорони, відновлення ландшафтного та біологічного різноманіття у межах території РЛП;
- забезпечення можливості природних шляхів міграції та поширення видів рослин і тварин, яка б забезпечувала збереження природних екосистем, видів рослинного і тваринного світу та їх популяцій;
- створення умов для організації ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах;
- підвищення рівня обізнаності населення щодо цінностей ПЗФ і залучення населення до управління ним;
- резервування цінних ділянок навколишнього природного середовища та розширення діючих об'єктів ПЗФ;
- активізація наукових досліджень на базі заповідних територій

ІV. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», режим територій і об'єктів РЛП «Слов'янський курорт» — це сукупність науково

обґрунтованих екологічних вимог, норм і правил, які визначають правовий статус, призначення цих територій та об'єктів, характер допустимої діяльності в них, порядок охорони, використання та відтворення їх природних комплексів і об'єктів. Режим територій та об'єктів РЛП «Слов'янський курорт» визначено з урахуванням їх класифікації та цільового призначення.

Забезпечення охорони від порушень природоохоронного режиму РЛП «Слов'янський курорт» визначено Законом України «Про природно-заповідний фонд України», Положенням про регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт», а також іншими нормативно-правовими документами.

Підприємства, установи та організації, землі яких входять до складу парку, здійснюють традиційну господарську діяльність з дотриманням загальних вимог, що встановлені Законами України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про природно-заповідний фонд України», Лісовим кодексом, санітарними правилами в лісах України, матеріалами лісовпорядкування, іншими законодавчими та нормативними актами та Положенням про РЛП «Слов'янський курорт». 14 землевласників і землекористувачів взяли на себе Охоронні зобов'язання щодо додержання заповідного режиму.

Охорона та використання природних ресурсів в межах пам'яток природи загальнодержавного значення «Озеро Репне» і «Озеро Сліпне» здійснюється відповідно до встановленому режиму їх території.

Порядок охорони та використання природних ресурсів в межах орнітологічного заказника «Приозерний» визначається Положенням про нього.

Інспектори служби державної охорони при виявленні порушень доставляють порушників установленого режиму з метою з'ясування особи, складають протоколи про порушення вимог законодавства і надсилають їх відповідним органам для притягнення винних осіб до відповідальності. Вилучають у порушників предмети та знаряддя незаконного використання природних ресурсів, транспортні засоби, відповідні документи та проводять особистий огляд осіб, речей, транспортних засобів, перевірку знарядь і продукції одержаної в результаті природокористування.

Режим РЛП враховується у всіх видах господарської діяльності, а також при розробці проектної документації. У разі порушення користувачами природних ресурсів законодавства про охорону навколишнього природного середовища, їх використання може бути обмежено або тимчасово припинено у встановленому порядку.

Рекреаційна діяльність на території Парку здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 22.06.2009 № 330, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 липня 2009р за № 679/16695 та постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 № 1913 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду».

Головними завданнями рекреаційної діяльності РЛП є організація вільного часу, відпочинку і оздоровлення, задоволення культурних запитів відвідувачів парку, створення умов для відновлення фізичних, духовних сил, спілкування людей у сфері дозвілля, тощо.

На теперішній час, створення першого комунального об'єкту рекреації – рекреаційно-оздоровчої зони «Біля солоних озер» на озері «Вейсове» дозволило організувати безоплатний пляж, спортивні, ігрові зони, зони короткочасного відпочинку, відповідну інфраструктуру. Балансоутримувачем даного об'єкту є регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт». Кошти РЛП, які будуть отримані від рекреаційної чи туристсько-екскурсійної діяльності в межах заповідної території, є їх власними коштами.

Але, рекреаційну діяльність РЛП, яка пов'язана із створенням сучасних умов для організації екологічного туризму, відпочинку населення в природних умовах і надання платних послуг, дозволених бюджетним установам природно-заповідного фонду необхідно розширювати. Тому, в Перспективному плані розвитку РЛП до 2022 року зазначені заходи щодо створення нових рекреаційних зон на озері «Горяче» та в лісній зоні по вул. Героїв Труда.

Розпорядженням голови Донецької облдержадміністрації від 27.08.2018 № 1073/5-18 затверджено Проект організації території регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт», охорони та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів. Даний Проект є обов'язковим нормативним документом по здійсненню діяльності РЛП.

Проектом проведено функціональне зонування території РЛП з виділенням чотирьох зон: заповідної, регульованої рекреації, стаціонарної рекреації, господарської.

Враховуючи щорічне збільшення рекреантів на території парку, є нагальна потреба в реалізації заходів щодо комплексного надання рекреаційних послуг адміністрацією парку, а саме: організація місць короткострокового відпочинку, придбання плавзасобів, пляжного устаткування, встановлення дитячих і спортивних майданчиків.

Основними завданнями Проекту організації території є:

- визначення стратегії розвитку парку на десять років;
- проведення науково обґрунтованого функціонального зонування території парку та встановлення територіально диференційованого режиму охорони, використання та відтворення його природних комплексів, біологічного і ландшафтного різноманіття, історико-культурних комплексів і об'єктів;
- визначення відповідно до стратегії та на її виконання конкретних, ефективних заходів з розвитку парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів на п'ять років.

Для виконання функцій парку, в т.ч. розвитку рекреаційної діяльності, Проектом організації парку передбачена штатна чисельність адміністрації в кількості 22 од.

Що стосується благоустрою території парку, то для збереження та відтворення природних комплексів і об'єктів на території РЛП, необхідно активніше організовувати та проводити заходи з благоустрою та озеленення території, ліквідації несанкціонованих місць накопичення відходів з залученням учнівської молоді. Для прибирання території заказника необхідно залучати мешканців міста, які знаходяться на обліку в центрі зайнятості.

На підставі Угод про спільну діяльність щодо виконання покарання та адміністративного стягнення у виді громадських робіт, для відбування покарання до ландшафтного парку також можуть направлятися особи, які будуть брати участь у благоустрою та прибиранні території парку.

На теперішній час, активно проводиться інформаційна робота по укладанню договорів на вивіз ТПВ з мешканцями приватного сектору, які мешкають на прилеглих до РЛП землях.

В рамках проведення «Дня Довкілля», двомісячника благоустрою, Дня заповідної справи, РЛП проводить весняно-літні толоки по прибиранню прибережної смуги озера Репне, Вейсове та лісопаркової зони сумісно з молоддю та громадськими організаціями.

Для більш якісного здійснення заходів з благоустрою крім людських ресурсів необхідно залучати техніку, яка є на балансі інших комунальних підприємств.

Службою державної охорони проводяться рейди з попередження та запобігання фактів браконьєрства на озерах, на заказнику «Приозерний». В рамках акцій «Первоцвіт», «Ялинка» проводиться патрулювання сумісно з інспекторами Державної екологічної інспекції у Донецькій області, ДП «Слов'янський лісгосп».

В результаті перевірок додержання землекористувачами заповідного режиму, виявляються факти несанкціонованої торгівлі, несанкціонованого розміщення тимчасових споруд, про що повідомляється виконком міської ради.

Державна служба охорони Парку протягом року веде обстеження території та виявляє порушників заповідного режиму ПЗФ на площі понад 430га. Тому, для підвищення оперативних дій, щодо попередження та припинення порушень вимог природоохоронного законодавства України, своєчасного виявлення порушників та встановлення фактів цих порушень, необхідно збільшити чисельну кількість інспекторів та забезпечити їх спеціальними приладами.

У сфері еколого-виховної діяльності, РЛП необхідно акцентувати увагу на проведені дитячих еколого - освітніх екскурсій по місцям проживання червонокнижних птахів та лісових тварин, відкриті уроки природи, організовуються екологічні табори для інвалідів, скаутів. До відзначення Всесвітнього дня водно-болотних угідь, Всесвітнього дня дикої природи, Міжнародного року мігруючих птахів та Міжнародного дня біорізноманіття, які святкуються щорічно, охорони водних біоресурсів у період весняно-літньої заборони та дотримання режиму тиші, щорічно здійснюються інформаційно-просвітницькі заходи з залученням органів місцевої влади, засобів масової інформації, громадських організацій, краєзнавчого музею, начальних закладів та небайдужих громадян.

Студенти Слов'янського хіміко-механічного технікуму, Донбаського державного педагогічного університету, Слов'янського педагогічного ліцею на базі РЛП можуть готувати свої наукові роботи, проводити практичні заняття і дослідження.

Також, роботу з формування екологічної свідомості та обізнаності серед місцевого населення, залучення його до питань управління та збереження природно - заповідних територій можливо проводити шляхом створення власного веб-сайту РЛП.

Підвищити рівень рекламно - просвітницької діяльності парку, популяризації питань заповідання необхідно шляхом видання поліграфічної продукції, відеофільму, книги про природу нашого краю.

Вирішення питань щодо подальшого розвитку мережі об'єктів природно - заповідного фонду як одного з важливіших напрямів довгострокової стратегічної політики міської ради в курортно-рекреаційному векторі, потребує єдиного підходу до централізації, концентрації та оптимізації фінансових, матеріальних та трудових ресурсів, також координації діяльності підприємств, установ та організацій органами місцевого самоврядування.

Проведена оцінка сучасного стану РЛП «Слов'янський курорт» та визначення перспективи його розвитку дозволяє зробити наступні висновки:

- Територія розташування РЛП є репрезентативною для природно-територіальних комплексів північної частини Донбасу.
- Природні комплекси парку характеризуються високим рівнем біологічного та ландшафтного різноманіття.
- Рослинний і тваринний світ парку містить низку раритетних видів світового, європейського, національного та регіонального рівнів, що свідчить про певну збереженість природних територіальних комплексів.
- Різноманітність окремих ділянок та урочищ парку в аспекті природних цінностей та необхідність виконання РЛП покладених на нього стратегічних завдань обумовлює просторову диференціацію його території у вигляді її функціонального зонування.
- Ефективне виконання покладених на РЛП стратегічних та оперативних завдань згідно з законодавством України можливе тільки шляхом розширення його організаційної та кадрової структури, а також створення в його складі окремого наукового відділу з відповідними штатними одиницями.
- Для розвитку рекреаційної функції РЛП та підвищення собівартості його діяльності необхідно створення спеціального природно-туристичного центру з відповідною інфраструктурою, облаштування відповідних рекреаційних зон на всіх ділянках парку.
- Роль РЛП «Слов'янський курорт» як певного природного ядра регіональної екологічної мережі потребує розширення його середовища шляхом приєднання до нього окремих природних і напівприродних ділянок після відповідного наукового або експертного обґрунтування.

Всі ці висновки обумовлюють необхідність створення Програми забезпечення

діяльності і розвитку регіонального ландшафтного парку «Слов'янський курорт» на 2021-2023 роки.

Зазначені в Програмі напрямки спрямовані на збереження унікальних і типових ландшафтів, інших природних комплексів, біологічного різноманіття, в тому числі генофонду рослинного і тваринного світу, підвищення ролі заповідних територій у розробці основ містобудування, деталізації, раціонального природокористування, збереження і відновлення водойм, водно - болотних угідь, здійсненню моніторингу довкілля, екологічному та патріотичному вихованню громадян.

Завдання і заходи Програми, які запропоновані до реалізації, наведені у додатку 1.

Показники результативності Програми наведені у додатку 2.

V. СТРАТЕГІЯ СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

Створення екологічної мережі на території міської ради передбачає вжиття конкретних заходів у наступних напрямках: розвиток і оптимізація мережі природно-заповідних об'єктів міста Слов'янська та туристичної інфраструктури.

В напрямку створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах необхідно забезпечити:

- створення візит-центру та музейних комплексів;
- облаштування рекреаційних зон;
- облаштування туристичним обладнанням та інвентарем;
- укладання угод для проведення рекреаційної діяльності з туроператорами;
- будівництво якісних під'їзних автошляхів до основних організованих та обладнаних місць відвідування та відпочинку.

З метою посилення освітницько – виховної функції відвідування РЛП «Слов'янський курорт» рекреантами та розвитку рекреаційної інфраструктури парку доцільно створити мережу екологічних стежок та облаштувати їх належним чином. Розвиток туристично-рекреаційної діяльності на території РЛП «Слов'янський курорт» передбачає створення та облаштування 3 екологічних стежок:

- «Природа «Слов'янського курорту»;
- «Життя на солених озерах»;
- «Озеро Репне».

Цілі і завдання екологічної мережі:

- *освітня* - поширення знань про навколишню природу; на прикладі Слов'янського курорту показати контраст творчої і руйнівної діяльності людини, формувати вміння спостерігати і помічати явища природи, бачити прекрасне і дивовижне в самих звичайних живих об'єктах;

- *виховна* - сприяти вихованню екологічної культури поведінки людини, розвивати екологічну свідомість, роз'яснювати правила поведінки в природних умовах, та важливість докорінної зміни взаємин людини і природи;

- *розвиваюча* - формувати вміння спостерігати за рослинами і тваринами, об'єктами неживої природи; розвивати під час екскурсії навички з роботи по вихованню екологічної культури поведінки людини, розвивати екологічну свідомість, роз'яснювати правила поведінки на природі та важливість докорінної зміни взаємин людини і природи.

Екологічні стежки влаштовуються за однією схемою. Під'їзд до початку стежок виконується від існуючих автодоріг. На в'їзді облаштовується автомобільне паркування.

На всій протяжності стежок встановлюються знаки напрямку руху по стежці, інформаційні щити та інші умовні знаки. Для огляду визначних пам'яток можуть улаштовуватись оглядові майданчики, наглядові вежі.

Для короткочасного відпочинку, в залежності від протяжності стежок, обладнуються спеціальні місця для відпочинку (навіси, лави, кострище, встановлюються туалети, сміттєзбірники та ін.).

Ширина екологічних, туристичних стежок приймається рівною 1,50 м.

Перед початком облаштування екологічних стежок необхідно виконати розмітку, санітарне очищення та ліквідацію можливих звалищ сміття, гілок та ін.

Перед початком екскурсії відвідувачі під час лекції знайомляться з природними багатствами цього об'єкту природно-заповідного фонду України, а також основними цілями та задачами його функціонування.

Вдосконалення мережі територій та об'єктів ПЗФ, подальший розвиток заповідної справи на території міської ради мають бути забезпечені на основі вирішення таких першочергових завдань:

- ✓ збільшення площі територій та об'єктів ПЗФ, як важливого інтегрального екологічного показника; забезпечення репрезентативності ПЗФ за флористичною, ценотичною, фауністичною, гідрологічною, ландшафтною та іншими екологічними ознаками ;

- ✓ поєднання об'єктів охорони природи і культури;

- ✓ повне винесення в натуру з картуванням об'єктів природно-заповідного фонду;

- ✓ запровадження регулярного наукового аналізу стану ПЗФ;

- ✓ поліпшення фінансового, матеріально-технічного та правового забезпечення розвитку заповідної справи, посилення відповідальності за порушення режиму територій ПЗФ;

- ✓ поєднання завдань розвитку заповідної справи з системою освіти, екологічного та патріотичного виховання.

VI. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування утримання спеціальної адміністрації РЛП «Слов'янський курорт» здійснюється за рахунок коштів загального фонду міського бюджету.

Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів території РЛП «Слов'янський курорт»

здійснюється за рахунок місцевих бюджетів, в т.ч. фондів охорони навколишнього природного середовища, а також інших джерел, не заборонених законодавством України.

Кошти (в тому числі в іноземній валюті), одержані РЛП «Слов'янський курорт» від наукової, природоохоронної, туристсько-екскурсійної, рекламно-видавничої та іншої діяльності в межах заповідної території, що не суперечать їх цільовому призначенню, є їх власними коштами. Ці кошти не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони відповідної території природно-заповідного фонду.

Загальний обсяг фінансування Програми на 2021 - 2023 роки становить 11409,60 тис. грн, в тому числі:

- 2021р - 3325,00 тис.грн.
- 2022р – 3938,10 тис грн.
- 2023р – 4146,50 тис.грн

Щорічно обсяг фінансових призначень забезпечення діяльності РЛП може коригуватися з урахуванням можливих змін у бюджетному, податковому законодавстві, штатному розписі, обсязі фонду заробітної плати, прогнозу рівня інфляції на кожний бюджетний рік та інше.

Для фінансування природоохоронних заходів території природно – заповідного фонду, згідно ст. 48 ЗУ «Про природно - заповідний фонд України», адміністрацією РЛП «Слов'янський курорт» може бути створено цільовий екологічний фонд, кошти якого можуть використовуватися лише для цільового фінансування заходів, спрямованих на забезпечення охорони заповідних природних комплексів, розвиток наукових досліджень, еколого - освітніх робіт.

VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми дозволить створити оптимальну систему збереження ландшафтного та біологічного різноманіття в межах природно-заповідного фонду міста, організувати відновлення природних комплексів та об'єктів, поліпшити рекреаційні можливості територій РЛП, а також сприятиме:

- соціально-економічному розвитку міста;
- збереженню генофонду рослинного і тваринного світу;
- збільшенню площі ПЗФ;
- запобіганню використанню територій та об'єктів природно-заповідного фонду не за їх цільовим призначенням;
- забезпеченню раціонального природокористування у межах територій РЛП;
- розвитку туризму, створенню умов для організованого відпочинку та оздоровлення населення;
- формуванню екологічної свідомості населення та залученню його до розв'язання екологічних проблем в місті та регіоні;

- організації проведення постійних наукових досліджень природних процесів та прикладних досліджень з питань збереження окремих видів рослин і тварин, біотичних угруповань;

- створенню нових робочих місць за рахунок розвитку послуг з обслуговування відвідувачів із залученням приватного бізнесу;

- розбудові на території Донецької області національної екологічної мережі.

Виконання Програми забезпечить:

- збільшення потоку відвідувачів, в першу чергу мешканців прилеглих населених пунктів, а також м.м. Костянтинівка, Дружківка, Торецьк, Краматорськ, які хочуть відпочити та оздоровитися на унікальних озерах Слов'янського курорту.

- наукові дослідження та педагогічну практику, яка буде сприяти підвищенню рівня екологічної освіти та культури населення, в тому числі молоді.

- Учні здобудуть екологічні знання, що дозволить:

- досягнути уявлення про цілісність навколишнього середовища та комплексність і взаємозв'язок екологічних проблем;

- з'ясувати роль, місце і значення людини в довкіллі та характер і ступінь антропогенного впливу на нього;

- виявляти можливі напрямки і засоби вирішення екологічних проблем;

- засвоїти правила і норми поведінки у довкіллі;

- обрати можливу стратегію власної природоохоронної діяльності в навколишньому середовищі;

- придбати зоологічні знання.

Заплановані заходи з розвитку РЛП мають зумовити такі зміни:

- відпрацювати загально - екологічні закономірності щодо меж охоронюваних екосистем і їх біорізноманіття;

- стати часткою регіональної екологічної мережі;

- прискорити біологічно зумовлені процеси самоочищення водойм на території РЛП;

- збільшити потік відвідувачів, задоволення пізнавальних потреб молоді та формування позитивного емоційного ставлення до природи на рівні суспільної свідомості;

- формувати науково обґрунтовані норми щодо рекреаційного навантаження та інтенсивності спеціального природокористування;

- привернути увагу світової громадськості до проблем заповідної справи в Україні, відпрацювати навички волонтерської співпраці з охорони довкілля.

VIII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Координатором реалізації Програми є відділ екології та природних ресурсів міської ради.

З метою організації контролю та моніторингу реалізації Програми спеціальна адміністрація РЛП щоквартально, з наростаючим підсумком, звітує перед відділом

екології та природних ресурсів міської ради про стан виконання основних завдань діяльності парку та використання бюджетних призначень на ці цілі.

Контроль за цільовим використанням коштів міського бюджету здійснює управління житлово-комунального господарства Слов'янської міської ради шляхом поточного контролю за дотриманням напрямків використання коштів.

Відповідальність за цільове використання бюджетних коштів несе адміністрація РЛП «Слов'янський курорт».

Стратегічний контроль здійснюється шляхом звітування адміністрації парку - Департаменту екології та природних ресурсів Донецькій ОДА, Слов'янській міській раді.

ІХ. МОНІТОРИНГ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Значущі наслідки для довкілля повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих ситуацій і вжиття заходів щодо їх усунення.

Моніторинг Програми може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Програма виконується відповідно до затвердженого документу.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу, інформаційні матеріали або документально підтверджуючі документи реалізації заходів Програми.

Для оцінки повноти та якості реалізації програмних заходів виконавчим органом здійснюватиметься щорічний моніторинг виконання Програми, що дасть змогу оперативно приймати необхідні управлінські рішення. Моніторинг базується на розгляді цільових показників для кожного напрямку діяльності Парку та аналізі досягнення запланованих результатів.

**ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ І РОЗВИТКУ
РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КУРОРТ" НА ПЕРІОД 2021 - 2023 РОКИ**

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Відповідальні виконавці	Головний розпорядник коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансування заходу, тис.грн	Роки			Очікуваний результат
						2021	2022	2023	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Впорядкування меж територій та організація діяльності регіонального ландшафтного парку.	1. Розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у постійне користування РЛП для організації рекреаційної діяльності	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	50,0	-	50,0	-	Стале функціонування РЛП. Обґрунтоване використання території, підтримка належного стану заповідного режиму об'єктів ПЗФ.
	2. Утримання регіонального ландшафтного парку (заробітна плата, комунальні послуги, оренда приміщення, функціонування пляжу та інше.)	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	6600,0	2100,0	2200,0	2300,0	
	3. Розробка детальних планів територій земельних ділянок для організації рекреаційної діяльності РЛП	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	110,0	50,0	60,0	-	
	4. Розроблення проекту та наукового обґрунтування розширення території регіонального ландшафтного парку.	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	150,0	-	-	150,0	
	5. Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів та об'єктів ПЗФ .	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС, інші джерела	60,0	20,0	20,0	20,0	
	Разом за напрямком I Програми				6970,0	2170,0	2330,0	2470,0	

II. Облаштування території регіонального ландшафтного парку для організації рекреаційної та туристичної діяльності в природних умовах	1. Створення рекреаційних місць короткострокового відпочинку на території регіонального ландшафтного парку (наметові містечка, паркові альтанки, мангальні галявини, місця прийому їжі та інше)	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, власні кошти, інші джерела	610,0	250,0	180,0	180,0	Розвиток рекреаційного потенціалу РЛП. Створення сприятливих умов для відпочинку у природних умовах. Влаштування туристично-привабливих місць.
	2. Організація рекреаційної діяльності в природних умовах на території рекреаційно-оздоровчої зони «Біля солоних озер»	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, власні кошти, інші джерела	100,0	70,0	30,0	-	
	3.Благоустрій території сезонного орнітологічного заказника місцевого значення «Приозерний», в т.ч. розробка ПКД	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	500,0	-	80,0	420,0	
	4. Облаштування мережі екологічних стежок, в т.ч., розроблення проектної документації	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	130,0	-	50,0	80,0	
	5. Створення зони відпочинку «Цілюще джерело» (благоустрій), в т.ч. розробка ПКД	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	1340,0	140,0	600,0	600,0	
	6. Будівництво рекреаційної зони відпочинку по вул. Героїв Праці в межах РЛП «Слов'янський курорт», а саме, розробка ПКД	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	300,0	-	300,0	-	
	7. Ліквідація несанкціонованих місць накопичення відходів, аварійних дерев, лісових завалів та буреломів на території РЛП	Слов'янська міська рада адміністрація РЛП "Слов'янський курорт", землекористувачі, землевласники	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, власні кошти, інші джерела	90,0	30,0	30,0	30,0	

	8. Роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм.	Слов'янська міська рада. адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС, інші джерела	45,0	15,0	15,0	15,0	
	Разом за напрямком II Програми				3115,0	505,0	1285,0	1325,0	
III. Формування належної матеріально-технічної бази регіонального ландшафтного парку	1. Придбання комп'ютерного обладнання, засобів зв'язку, офісної меблі	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	50,0	20,0	20,0	10,0	Забезпечення служби охорони спеціальними засобами, обладнанням, інвентарем. Адміністративно-організаційні заходи покращення матеріально-технічної бази РЛП.
	2. Придбання господарчого інвентарю, смітєвих баків	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	130,0	30,0	50,0	50,0	
	3. Придбання рекреаційного, протипожежного, рятувального обладнання та інвентарю	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	200,0	50,0	50,0	100,0	
	4. Проведення ремонту, відновлення межено-охоронних, межових знаків, інформаційних щитів.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	45,0	15,0	15,0	15,0	
	5. Забезпечення служби охорони РЛП засобами захисту, форменим одягом	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	30,0	10,0	10,0	10,0	
	6. Встановлення огорожі на межі рекреаційно-оздоровчої зони «Біля солоних озер»	Слов'янська міська рада, адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет	450,0	450,0	-	-	
	Разом за напрямком III Програми				905,0	575,0	145,0	185,0	

IV. Підвищення фахового рівня працівників регіонального ландшафтного парку	1. Участь у семінарах з підвищення кваліфікації працівників РЛП.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	21,0	7,0	7,0	7,0
	2. Навчання працівників з охорони праці та безпеки життєдіяльності, з питань публічних закупівель.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	10,5	3,5	3,5	3,5
	3. Участь у виставках, форумах, конференціях. Вивчення досвіду роботи вітчизняних і зарубіжних об'єктів природно-заповідного фонду.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	15,0	5,0	5,0	5,0
	Разом за напрямком IV Програми				46,5	15,5	15,5	15,5
V. Інформування населення про роль ПЗФ в дотриманні екологічної рівноваги, проведення екологічної освітньо - виховної роботи, залучення місцевих громад та громадських організацій до заходів щодо збереження та відновлення ПЗФ.	1. Видання поліграфічних інформаційних, методичних, освітньо - виховних матеріалів, створення постійно діючих фотовиставок з питань заповідної справи та практичної діяльності РЛП	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	60,0	20,0	20,0	20,0
	2. Створення та підтримання веб-сайту РЛП для розповсюдження інформації та обміну досвідом щодо цінностей природно-заповідного фонду	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	27,0	9,0	9,0	9,0
	3. Проведення екологічних акцій протягом року («Зустріч птахів», «Першоцвіт», «Ялинка», «За чисте довкілля» та інших).	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	30,0	10,0	10,0	10,0
	4. Організація та проведення конференцій, семінарів, круглих столів, відкритих уроків для учнів загальноосвітніх шкіл.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	6,0	2,0	2,0	2,0

	5. Участь у грантових програмах Європейського Союзу, ООН, Європейської асоціації охорони навколишнього середовища, Глобального екологічного фонду.	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	-	-	-	-	
	Разом за напрямком V Програми				123,0	41,0	41,0	41,0	
VI. Проведення систематичних наукових досліджень з метою виявлення територій для розширення регіонального ландшафтного парку, збереження та відновлення заповідних природних комплексів та об'єктів в його межах	1. Дослідження видової різноманітності птахів на території заказника «Приозерний», вивчення систематики, етології, фізіології і екології птахів, проблеми охорони рідкісних видів	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	22,6	-	22,6		
	2. Ведення кадастру природно-заповідного фонду	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	-	-	-		
	3. Моніторингові дослідження впливу рекреаційного навантаження на природні угруповання парку	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	18,5	18,5	-		
	4. Дослідження лісових екосистем РЛП, моніторинг їх стану та динаміки як основи для збереження, відновлення і сталого розвитку охоронних насаджень	ДП "Слов'янський лісгосп", адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	державний бюджет, міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	55,0	-	55,0		
	5. Дослідження видової номенклатури деревинно-чагарникової рослинності всіх категорій насаджень на території парку	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства	міський бюджет, в т.ч. ФОНПС	20,0	-	-	20,0	
	6. Проведення інвентаризації та складання переліків видів тваринного і рослинного світу РЛП, місць їх перебування (зростання).	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	60,0	-	-	60,0	

	7. Розроблення та впровадження Планів заходів щодо відтворення окремих видів флори та фауни, середовища їх існування, створення умов для їх збереження; відновлення корінних природних комплексів на території та об'єктах РЛП	Адміністрація РЛП "Слов'янський курорт"	Управління житлово-комунального господарства міської ради	міський бюджет, інші джерела	74,0	-	44,0	30,0	
	Разом за напрямком VI Програми				250,1	18,5	121,6	110,0	
	РАЗОМ ПО ПРОГРАМІ				11409,60	3325,0	3938,1	4146,5	